

Albin Hagström



Albin Hagström, 1905-1952

På gården där Albin Hagström växte upp, fanns en dräng som var bekant med en som ägde ett handklaver och ansågs vara en stor dragospelare. När gossen Albin blev hembjuden till honom var det högtidsstunder. Unge Albin fick så småningom låna ett tvåradigt spel som han lärde sig spela på. Efter stor spararmöda köpte han sig ett eget treradigt dragospel för 20:-. Då var Albin 12 år.

För att tjäna pengar spelade Albin på danser. I början av 20-talet läste han en annons om tyska dragspel för 2.500 inflationsmark/st. Firman ville ha förskott så Albin slog till och beställde två spel och skickade pengarna. Efter många olika turer kom äntligen dragspelen - två femradiga med åttio basar. Det ena fann köpare i Älvdalen - det andra behöll Albin för att spela ihop mer kapital.

När Albin var 18 år annonserade samma tyska firma om ytterligare 25 spel och Albin slog till. Sju spel fann snabbt sina köpare i Älvdalen. Därmed var hemmamarknaden mättad. Resterande dragspel, som bar namnet GERA, sålde Albin via annons i tidningen "Triumpf" för 140:-/st (165:- på avbetalning).

Så började Albin tillverka dragspel själv. Det blev 1 spel det första året och 3 det andra.

Dragspeltillverkningen

År 1925 den 19 januari inregistreras firman Albin Hagström, Älvdalen i handelsregistret, men inte förrän 1930 kom försäljningen igång på allvar.

1945 startade firman Hagström musikaffärer i Stockholm, Göteborg, Malmö, Växjö, Karlstad och Örebro. När firman var som störst sysselsattes 400 arbetare i Norden.

1952 tillverkades 17.000 dragspel. Åren före nedläggningen höll siffran sig kring 200. I januari 1970 monterades det sista dragspelet. Maskinerna såldes till Italien och Jugoslavien. Dragspeltillverkningen har alltsedan dess varit förlagd till staden Castelfidardo i Italien.

Under sin 40-åriga existens kom Hagströms dragspelsfabrik att bli en betydande industri i musiksvetseriet. Man hann tillverka inte mindre än 700 000 dragspel och kom att medverka till utbildning av 70 000 dragspelare. Dragspel tillverkades åt storspelare som Calle Jularbo, Toralf Tollefssen, Gelin, Arnstein Johanssen, Mogens Ellegaard och Ernst Borgström.



Dragspelskurs på grammofonskiva.

Gitarrtillverkningen

1959 elektrifierades Hagström. Man startade tillverkning av "glittergitarer". Gitarrmodellerna Standard och De Luxe kom tidigt att bli några av de mest respekterade modellerna i världen som "planka" för amatörer och proffs. 1964 tillverkades 7000 gitarer.

Inför sin stora "68-special comeback" klagade Elvis Presley över att hans egen gitarr var för tung. Hagströms USA-agent sträckte då fram en modifierad Viking de Luxe som Elvis sedan använde, bl a i sitt TV-framträdande. Elvis Hagströmgitarr är nu till salu för **50 000 dollar!**

1970 skedde en produktionsförändring från dragspel till gitarer, förstärkare, elbasar och sånganläggningar. Hagströms elgitarrproduktion nådde toppen av sin tillverkningskapacitet vid årsskiftet 1977-78. Under åren 1959-77 tillverkades totalt ca 115 000 gitarer.



Interiör från Hagströmbutik någonstans i Sverige

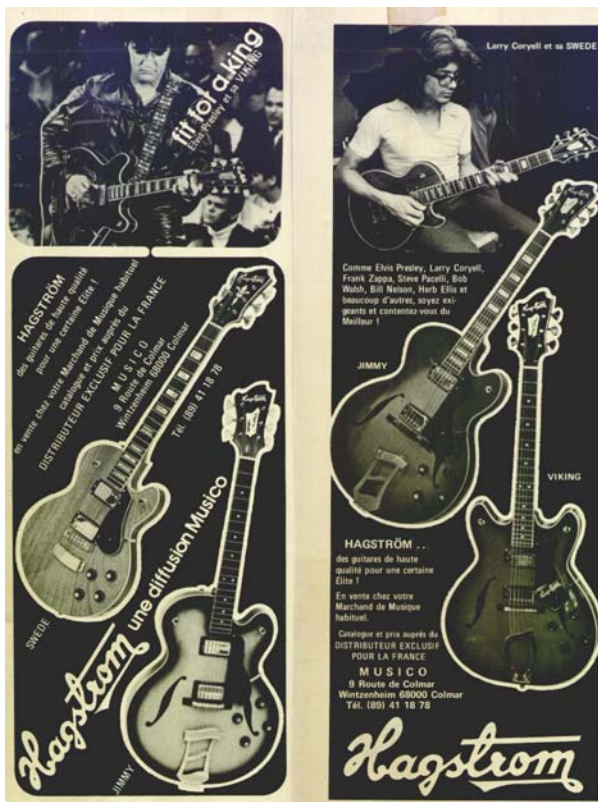
Under sin verksamhetstid tillverkade firman Albin Hagström totalt **mer än en miljon dragspel, gitarer och PA-anläggningar.**

I juni varje år anordnas Hagströmstämman i Älvdalen där dragspelare från alla håll träffas. På Hagströmstämman utses varje år en vinnare av Albin-statyetten och ett stipendium delas också ut till någon ung dragspelare.

Världsberömt

Förutom Elvis Presley spelade många andra världsstjärnor på Hagströmgitarrer. Frank Zappa, Larry Coryell, Björn Ulvåus i ABBA, Bryan Ferry i Roxy Music, ja, till och med The Beatles såg till att skaffa sig en Hagströmgitarr vid ett Sverigebesök på tidigt 60-tal. Dessutom spelade genom åren ytterligare drygt 800 000 mer eller mindre kända musiker/musikanter på Hagströminstrument, över hela världen.

Anledningen till att Hagström idag röner så stort intresse, främst bland musiker, är naturligtvis att de med hänseende på kvalitet och design fortfarande håller. Idag, ca 20 år efter nedläggningen, har allt fler börjat upptäcka magin och kvaliteten i varumärket.



Två världsstjärnor med var sitt världsinstrument, Elvis Presley och Larry Coryell

Porfyr- och Hagströmmuseet

I centrala Älvdalen ligger Porfyr- och Hagströmmuseet. Där finns en stor samling av Hagströms berömda dragspel och gitarrer, samt en stor porfyrsamling, en geologisk avdelning och en utställning om myrmalms och järnframställning..

Tel. museet: 0251- 410 35, fax:0251-121 51,
e-post: porfyr-hagstrom.museum@alvdalen.se
<http://www.alvdalen.se/porfyrmus.htm>



Saxat ur japansk musiktidning.

Många fler gitarr- och dragspelsmodeller finns att beskåda på museet i Älvdalen. Böcker, 150:-/st., med förteckning över anställda hos Hagström samt förteckning över tillverkade gitarrer finns att köpa på museet eller att beställa hos Bålgdraget, Fack 39, 796 31 ÄLVDALLEN, e-post: info@balgdraget.com, <http://www.balgdraget.com>

Hagstrom



Några klassiker ur Hagströmsortimentet.



Hagströminstrument nu också på nätet:
www.albinhagstrom.se